

**„A bányászati ágazat előtt álló feladatok az
Energetikai Ásványvagyon-hasznosítási és
Készletgazdálkodási Cselekvési Terv tükrében”**

Dr. Fancsik Tamás, elnök

Előzmények

Nemzeti Energiastratégiáról szóló 77/2011. (X. 14.) OGY határozat az ÁCST kidolgozásáról

Nemzeti Energiastratégia
Készletgazdálkodási és hasznosítási cselekvési terv
Ásványi nyersanyag gazdálkodási és hasznosítási terv

Nyersanyag készletek

1. A hazai ásványi nyersanyag-potenciál (szenekre)
2. A hazai ásványi nyersanyag-potenciál (szénhidrogénekre)
3. A hazai ásványi nyersanyag-potenciál (hasadóanyagokra)
4. Ritkaföldfémek, az energetikai szektor számára egyéb kritikus anyagok

5. Geotermikus energia

6. A földtani közeg energetikai...
(földgázterelés, C

MFGI, MBFH háttér-tanulmány

Megbízó:
Magyar Bányászati és Földtani H

Összeállította:
Hámóné Dr. Vidó Mária és Dr. I

Készítette:

Ahmed Abdal, Albert Julianna, Babinszki Edit, Barci
Bertalan Éva, Boda Erika, Bodi Tamás, Falus György, Fugon László, Fűrész László,
Gulács Zoltán, Gyulyó Agnes, Gyabog László, Gyuricza György, Hámóné Vidó Mária,
Henneman Viktor, Horváth Zoltán, Horváth Zoltán, Jambor Anna, Jenczel Henrietta,
Jerbek Csaba, Jordán György, Kerecsán Zoltán, Kiss János, Könyv Péter, Kovács Zoltán, Kó
tás Géza, Lajtos Sándor, Lantos Zoltán, Lendvai Pál, Lukácsy József, Magyar Vera,
Merényi László, Nádor Anasztázia, Orosz László, Palotai Klára, Páczka György,
Puskás Péter¹, Pungó Zoltán, Schaffl Péter, Selenciai Dávid, Szűcs Benedek,
Szabó Árpádok, Szamosfalvi Ágnes, Szaputeryi Dávid, Szicsi Teodóra, Szicsi Andrea,
Thamóné Bozóné Edit, Tóth György, Tóthné Malák Agnes, Török Kálmán,
Tószné Szabó Margit, Ulmár Andras, Vargáné Borna Zsuzsa, Versey László,
Viktor Zsuzsanna, Zilahy-Sebestyén László

¹Magyar Földtani és Geofizikai Intézet (MFGI)
²Magyar Bányászati és Földtani Hivatal (MBFH)

Előterjesztés tervezet v.0, közíg. egyeztetés

2013-14

Felülvizsgálat, frissítés

2016

Felülvizsgálat, frissítés

2015

2011

2017

Felülvizsgálat, frissítés

2018

A Kormány 1345/2018. (VII. 26.) Korm. határozata az Energetikai Ásványvagyon- hasznosítási és Készletgazdálkodási Cselekvési Tervről

MEGVALÓSÍTÁS

2019-

Az ÁCST általános céljai

Célok:

- javaslatot tegyen az egyes energetikai ásványi nyersanyagok szigorodó környezet- és klímavédelmi előírásoknak megfelelő technológiák- és új fejlesztések alkalmazásával történő hasznosítási lehetőségeire
- javítsa a bányászati és az azon alapuló energetikai iparágak gazdasági és társadalmi helyzetét
- a hazai energiahordozó-készletek nagyobb mértékű, költséghatékony és környezetkímélő hasznosításával hozzájáruljon a magas energetikai importfüggőség csökkentéséhez

Elvárt eredmények:

- ✓ az ország külkereskedelmi mérlegének javítása,
- ✓ hazai munkahelyek és beszállítói láncok teremtése,
- ✓ adóbevételek
- ✓ a leszakadó, egykori ipar- és bányavidékek szociális és gazdasági helyzetének javítása

Az ÁCST háttér-tanulmány (2012) legfontosabb megállapításai, jövőképe

Téves az a széles körben elterjedt nézet, hogy hazánk energiahordozókban szegény ország. Geotermikus potenciálunk, kőszén- és lignitkészletünk, valamint – alkalmas kitermelési technológiát feltételezve – a nem konvencionális szénhidrogén-vagyonunk növekvő hasznosítása hosszútávon is jelentősen növelheti hazánk ellátásbiztonságát, és lényegesen csökkentheti importfüggőségünket.

JÖVŐKÉP

Szenek: a villamosenergia-termelésben történő szinten tartás új, korszerűbb és hatékonyabb erőművekben, **a tiszta szén és a CCS**, valamint szén átalakítási technológiák piacéretté tételére irányuló kutatás-fejlesztés alkalmazásával.

Szénhidrogének: a hazai ásványvagyron kutatás-kitermelés fokozása, **nem konvencionális vagyon kitermelésének technológiai és környezeti vizsgálata** (rétegrepesztés engedélyeztetési eljárása)

Geotermia: A geotermikus város- és távfűtés, a hőenergia hatékony hasznosulását biztosító kaszkád-rendszerű hasznosítások ösztönzése, a fenntartható hévízgazdálkodást támogató **visszasajtolás** elősegítése, valamint K+F+I tevékenységek alkalmazásával a **geotermikus alapú villamosenergia-termelés** megalapozása.

Korm. határozatban foglalt feladatok

5b. A Kormány felhívja a pénzügyminisztert, valamint az innovációért és technológiáért felelős minisztert, hogy a hazai ásványvagyon-hasznosítás növelése érdekében **vizsgálják felül a bányavállalkozók közterheit, továbbá tegyenek javaslatot a bányajáradék számításának egyszerűsítésére.**

Az MBFSZ a szakmai szervezetek bevonásával megkezdte a bányajáradékszámítás egyszerűsítésének kidolgozását. A konkrét javaslatokat 2019. júniusig a Pénzügyminisztérium és az Innovációs és Technológiai Minisztérium felé felterjesztjük. Ezzel párhuzamosan felülvizsgálatra kerülnek a bányavállalkozók közterhei, és azok csökkentésének lehetőségei.

Korm. határozatban foglalt feladatok

6a. A Kormány felhívja az innovációért és technológiáért felelős minisztert, a pénzügyminisztert és a Miniszterelnökséget vezető minisztert, hogy a kutatás-fejlesztési és innovációs tervek, továbbá támogatási programok kialakítása során vegyék figyelembe és lehetőség szerint építsék be **a nem hagyományos szénhidrogének kitermelését lehetővé tévő technológiai megoldások, a tisztaszén-technológia, a szénalapú vegyipari technológiák, a vízkivétellel nem járó geotermia villamosenergia-termelési célú hasznosítását lehetővé tévő technológia és a geotermikus visszasajtolás technológia fejlesztési prioritásait;**

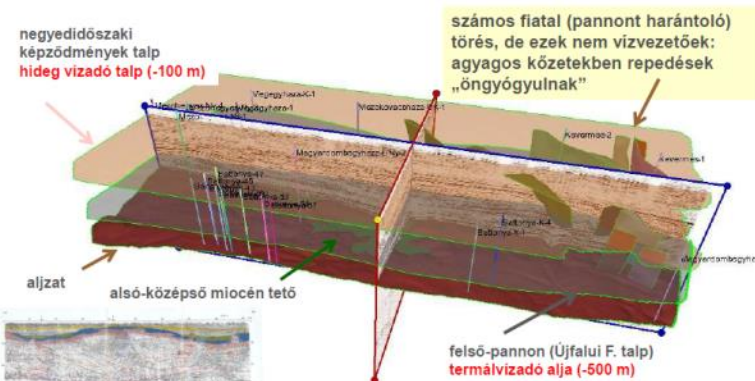

A rétegezés környezeti hatásainak vizsgálata

Összeállította:
Náder Annamária
projektvezető

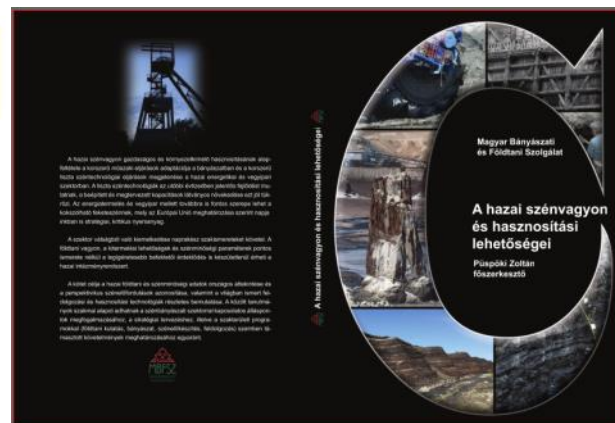
Készítők: Berecki László, Csabai Robert, Cserkov-Nagy Ágnes, Fancsik Tamás, Jankovics Tamás, Kovács Anita Csaba, Kón Éva, Markos Gábor, Nádor Annamária, Salcs Teodóra, Zsáka-Sebestyén László

Budapest, 2015. június 1.

Battonya földtani modell (egymásra)hatások valós térbeli ábrázolása: mélyfúrások és 3D szeizmikus tömbök kiértékelése (Jewel): főbb földtani szintek + tektonika

Információ hiány a gránitos aljzat belső szerkezetéről

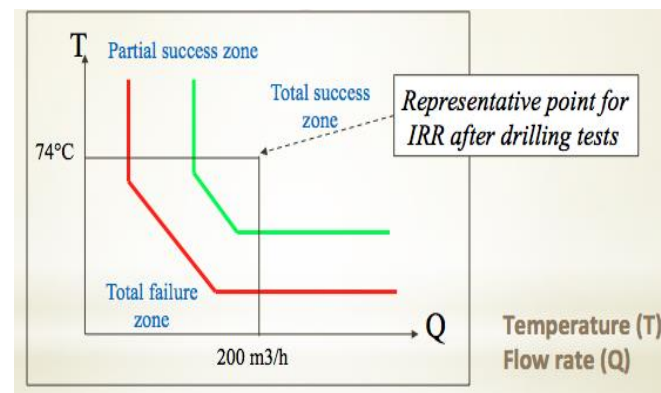
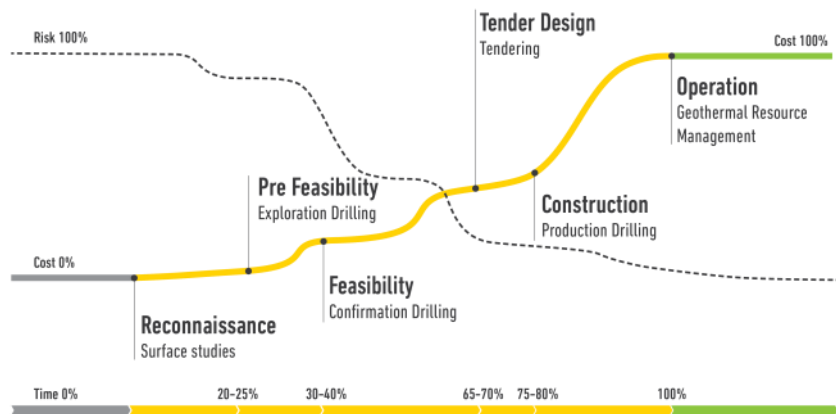
A hazai szénvagyron és hasznosítási lehetőségei

Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat

A hazai szénvagyron és hasznosítási lehetőségei
Püspöki Zoltán
főszakértő

Korm. határozatban foglalt feladatok

6c A Kormány felhívja az innovációért és technológiáért felelős minisztert, hogy a pénzügyminiszter bevonásával tegyen javaslatot a **geotermikus beruházások kezdeti magas földtani kockázatának** pénzügyi kezelésére a geotermikus energiahasznosítás bővítése érdekében.

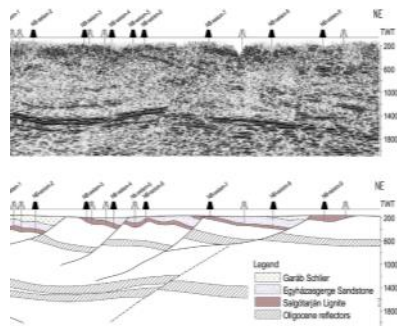
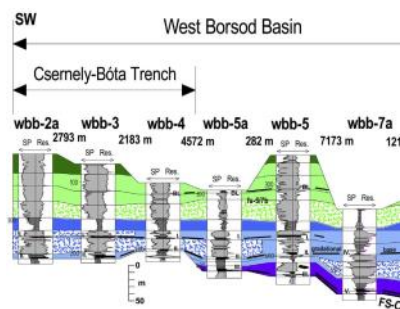

A földtani kockázat a kutatási fázisban a legnagyobb a rezervoár nem kellő ismerete következtében. A biztosítási rendszer számára a reálisan elvárható hőmérséklet és hozam adatok meghatározása.

Korm. határozatban foglalt feladatok

7. A Kormány az energiaellátás biztonságának növelése érdekében felhívja az innovációért és technológiáért felelős minisztert, hogy vizsgálja meg a **hazai szénbányák megnyitásának lehetőségeit.**

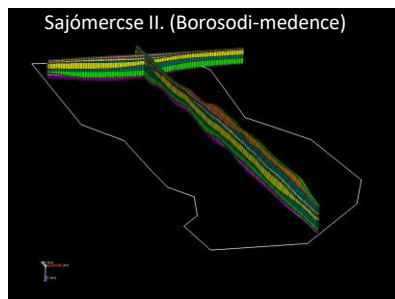
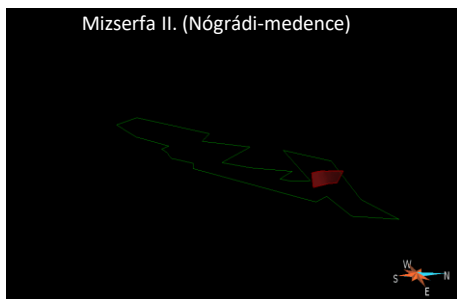
I. Mélyfúrási és szeizmikus adatok digitális feldolgozása és értelmezése

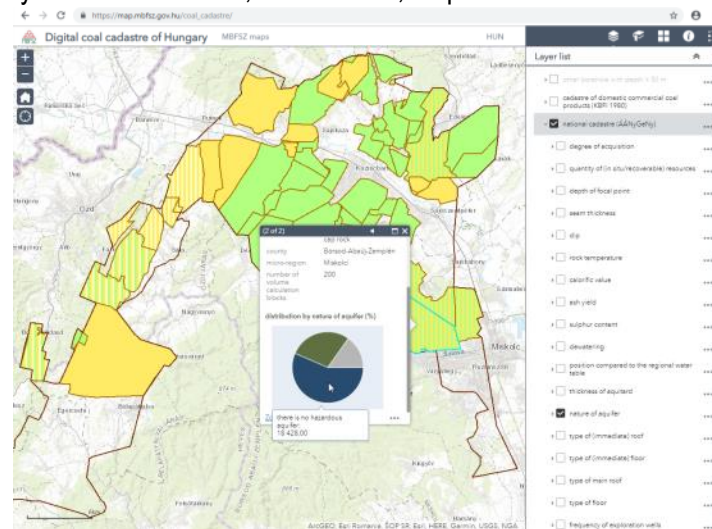
III. Előzetes bányatervek perspektivikus területeken

II. Bányaterület szintű földtani modellezés perspektivikus területeken

IV. Nyilvántartási adatok, metaadatok, alapadatok interaktív közzététele

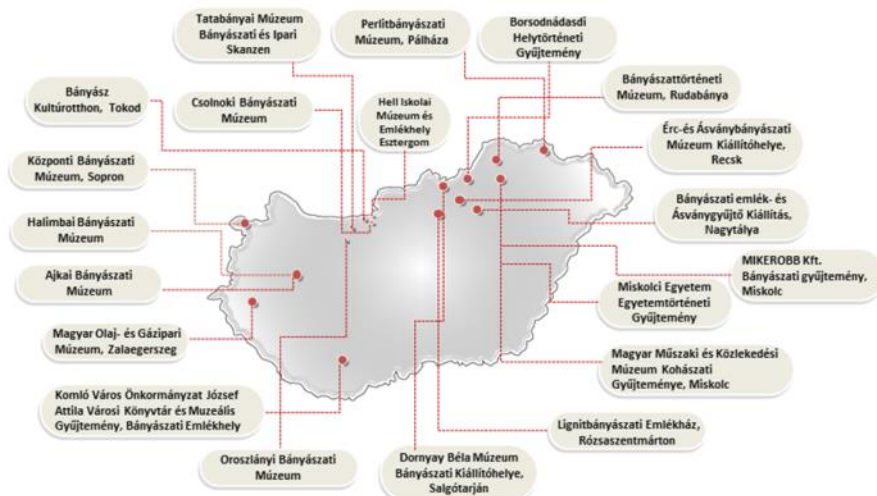
Korm. határozatban foglalt feladatok

8a. A Kormány felhívja az emberi erőforrások miniszterét és a pénzügyminisztert, hogy vizsgálják meg a **bányászati múzeumok stabil működtetéséhez** szükséges pénzügyi források biztosításának lehetőségeit és tegyenek javaslatot a Kormánynak az ehhez szükséges intézkedésekre;

MBFSZ javaslatok:

1. 1997. évi CXL. törvény alapján országos gyűjtőkörű kategóriába tartozó két bányászati szakmúzeum éves normatív támogatása
2. A további bányászati szakmúzeumok támogatására az állam hozzon létre egy pénzügyi alapot, amelynek forrása az előző költségvetési évben befizetett bányajáradék 0,2 %-a.
3. Az általános iskolák, közép fokú iskolák tanulói díjmentes vasúti utazás igénybevételével látogathassák meg a következő országos szakmúzeumokat:

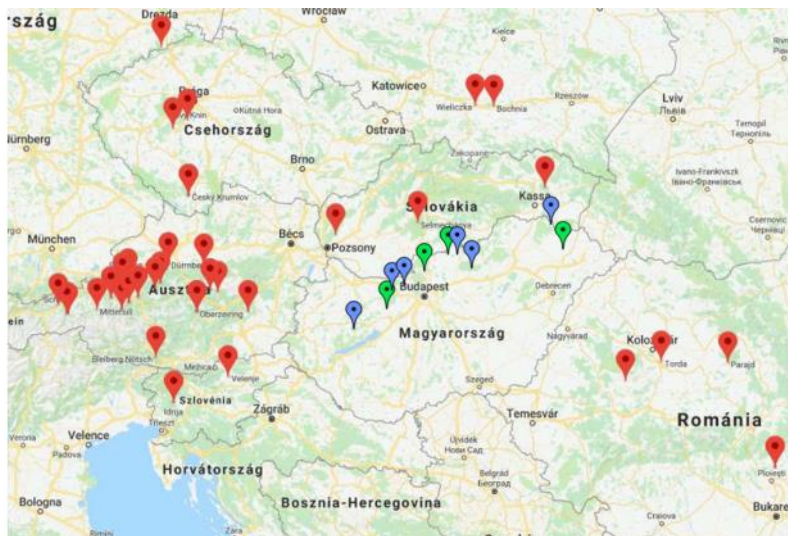
Központi Bányászati Múzeum, Sopron
Magyar Olaj- és Gázipari Múzeum, Zalaegerszeg

Korm. határozatban foglalt feladatok

8b. felhívja az innovációért és technológiáért felelős minisztert, hogy a *Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat bevonásával* dolgozzon ki **szemléletformálási és társadalmasítási programot a bányászati tevékenység társadalmi beágyazódásának elősegítése érdekében.**

- Rendszeres rendezvények, képzések a földtan-bányászat témakörökben a nyilvánosság számára
- Honlap fejlesztés minél érdekesebb információk minél könnyebben elérhetővé tétele
- A média különböző területein üzenet a nyersanyagok fontosságának megerősítésére
- Oktatásban részvétel
- Érintettekkel való konzultációk szervezése együttműködve az ipar szereplőivel, hatóságokkal, egyetemekkel, civil szervezetekkel és döntéshozókkal
- Látványbányák kialakítása

Korm. határozatban foglalt feladatok

9. A Kormány felhívja az innovációért és technológiáért felelős minisztert, *hogy a Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat bevonásával és a Központi Statisztikai Hivatal elnökének felkérésével vizsgálja meg a bányászati adatszolgáltatás bővítésének lehetőségét.*

- A bányászat a KSH adatgyűjtésében nem valós súlyával szerepel, különösen a 2008. évi TEÁOR főtevékenységek besorolása óta, ezzel is rontva a bányászat megítélését.
- A kitermelő iparági tevékenységek - a vertikumba integrálódott jelentős bányászati vállalkozások esetében is - pl. az energetikai, építőipari vagy vegyipari tevékenységeknél szerepelnek.
- Korábban felmerült a bányajáradék-bevallások ilyen adatokkal való kiegészítése jogszabályi felhatalmazással, de ez korlátokba ütközik és a cél eléréséhez nem elégséges megoldás.
- CÉL: a valós gazdasági szerep bemutatása elősegítheti gazdaságpolitikai döntések meghozatalát.

Korm. határozatban foglalt feladatok

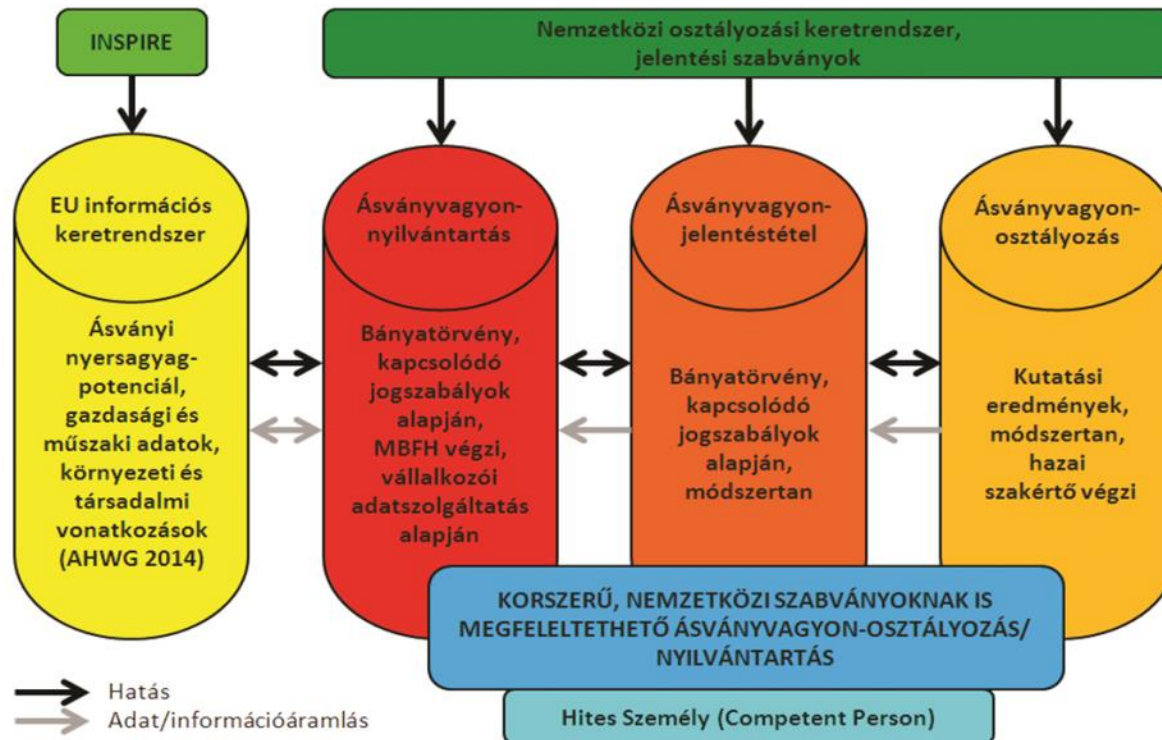

10. A Kormány felhívja a innovációért és technológiáért felelős minisztert, hogy a *Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat bevonásával vizsgálja felül az állami földtani adatok adatgazdálkodási rendjét, alakítsa ki és fejlessze az energetikai ásványi nyersanyagkészletek egységes földtani információs rendszerét, amelyben az adatokat tartsa nyilván és folyamatosan frissítse.*

- **helyzetértékelés: a jelenlegi szükségletek felmérése az igazgatási és az ipari oldalon.**
- **az adatrendszerzés programozása, tárolás bővítés**
- **alapelvek azonosítása**, amik mentén az állami adatokkal való gazdálkodás megújítható,
- **terminológia egységesítése**: egységes nevezéktan, definíciók, fogalmak kialakítása, amely a Bányatörvényben vagy belső utasításokban egységesen szerepel és van alkalmazásban.
- a korábbi **adattári állományok digitalizációja**
- **bányászattal kapcsolatos egységes adatrendszer kialakítása**, amely támogatná mind a MBFSZ, mind pedig a bányafelügyelet (Kormányhivatal, Bányászati Osztály) munkáját.
- **nemzetközi szabványokból magyar nyelvű kivonatok készítése**
- **képzések megalapozása, beindítása, Európai Geológus címek megszerzése**
- **kapcsolódó konzultációk szervezése** a Kormányhivatalok Bányászati Osztályainak, szakmai szervezetek (pl. Magyarhoni Földtani Társulat), Magyar Bányászati Szövetség, OMBKE képviselőivel, szakembereivel
- **nemzetközi folyamatok követése**, jó példákkal kapcsolatos tapasztalatok megosztása
- **teljes körűen elektronikus adatszolgáltatás megvalósítása: elektronikus adatbevallás, on-line ügyintézés) web-es felületen való térképi bemutatás fejlesztése**

Korm. határozatban foglalt feladatok

10. A Kormány felhívja a innovációért és technológiáért felelős minisztert, hogy a *Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat bevonásával vizsgálja felül az állami földtani adatok adatgazdálkodási rendjét, alakítsa ki és fejlessze az energetikai ásványi nyersanyagkészletek egységes földtani információs rendszerét, amelyben az adatokat tartsa nyilván és folyamatosan frissítse.*

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!